

TURKSOYning ta'lim loyihalarida O'zbekiston talabalarining o'rni

Shohruh Akbarov

O'zbekiston Respublikasi madaniyat vazirining
xalqaro aloqalar bo'yicha maslahatchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada Turkiy madaniyat xalqaro tashkiloti (TURKSOY)ning ta'lim loyihalarida O'zbekiston talabarlari ishtirokining o'rni va ahamiyati tahlil qilinadi. So'nggi yillarda TURKSOY tomonidan amalga oshirilayotgan yozgi maktablar, talabalar forumlari, seminar-treninglar va xalqaro akademik almashuv dasturlarida O'zbekiston oliy ta'lim muassasalari talabarlari faol qatnashmoqda. Tadqiqotda aynan shu ishtirok orqali yoshlarning madaniy diplomatiya, turkiy integratsiya va xalqaro ta'lim hamkorligiga qo'shayotgan hissasi yoritiladi. Maqolada, shuningdek, raqamli ta'lim, virtual forumlar va turkiy tarixga oid umumiy o'quv resurslari yaratishdagi o'zbekistonlik yoshlarning ishtiroki ham alohida tahlil qilinadi. Xulosa o'rnida esa bu hamkorlik O'zbekistonning xalqaro madaniy-ta'limiy siyosatidagi muhim strategik yo'nalishlaridan biri ekani ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, TURKSOY, ta'lim loyihalari, yoshlar almashuvi, madaniy diplomatiya, turkiy integratsiya, xalqaro ta'lim, yozgi maktab, talabalar forumi, raqamli ta'lim

TURKSOY — Turkiy madaniyat xalqaro tashkiloti — 1993-yildan buyon turkiy xalqlar o'rtasida madaniy, ilmiy va ma'naviy hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qilib kelmoqda. Dastlab asosiy e'tibor san'at va madaniy merosni targ'ib qilishga qaratilgan bo'lsa-da, keyingi yillarda tashkilotning faoliyati ta'lim va yoshlar siyosati sohasini ham qamrab oldi. Jumladan, TURKSOY ko'magida turkiy davlatlarning talabarlari o'rtasida ijodiy, ilmiy va akademik almashuv dasturlari yo'lga qo'yilib, ular orqali turkiy birdamlik mafkurasi yoshlar ongiga chuqurroq singdirilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi tashkilotning asoschilaridan biri sifatida ushbu ta'lim loyihalarida faol ishtirok etib kelmoqda. Xususan, so'nggi yillarda TURKSOY tomonidan Turkiya, Qozog'iston va Ozarbayjonda o'tkazilgan yozgi maktablar, yoshlar simpoziumlari, seminar-treninglar va amaliyot dasturlarida O'zbekiston oliy ta'lim muassasalari talabarlari muntazam qatnashmoqda. Bu ishtiroklar nafaqat bilim va tajriba almashinuvi, balki xalqaro madaniy-diplomatik ko'nikmalarni shakllantirishda ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Masalan, 2023-yilda TURKSOY va Turk dunyosi universitetlar ittifoqi hamkorligida Istanbulda tashkil etilgan “Turk Youth Academy” yozgi maktabida O‘zbekistonning Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti, O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti talabalari faol qatnashdi. Ushbu loyiha doirasida ishtirokchilar xalqaro madaniy aloqalar, turkiy tillar o‘rganilishi, madaniyatlararo muloqot va madaniy diplomatiya bo‘yicha interaktiv mashg‘ulotlarda qatnashib, o‘z sohalariga doir amaliy ko‘nikmalarni rivojlantirishga erishdilar.

Shuningdek, TURKSOY homiyligida o‘tkazilayotgan “Turkic World Student Forum”, “Youth for Heritage” va “Turkic Literary Translation Labs” loyihalarida O‘zbekistonlik filolog, tarixchi va jurnalistika yo‘nalishidagi talabalar faol ishtirok etmoqda. Bu esa ularning xalqaro akademik tarmoqlarga integratsiyalashuvini kuchaytiribgina qolmay, balki O‘zbekistonning iqtidorli yoshlarini xalqaro miqyosda tanitishiga xizmat qilmoqda.

TURKSOYning ta‘lim tashabbuslari nafaqat qisqa muddatli loyihalardan iborat, balki uzoq muddatli strategik rejalar doirasida ham O‘zbekiston bilan yaqin hamkorlikni ko‘zda tutadi. Xususan, TURKSOY qoshida tashkil etilayotgan virtual ta‘lim platformalari, onlayn akademik seminarlar, turkiy xalqlarning umumiy tarixiga oid elektron darsliklar yaratish jarayonlarida o‘zbekistonlik mutaxassislar va talabalar ishtirok etmoqda. Bu holat raqamli diplomatiya va turkiy akademik integratsiyaning yangi bosqichi sifatida e‘tirof etilishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekiston talabalari TURKSOYning ta‘lim loyihalarida faol ishtirok etib, nafaqat o‘z ilmiy salohiyatini kengaytirmoqda, balki turkiy xalqlar o‘rtasidagi madaniy va akademik aloqalarni mustahkamlashga hissa qo‘shmoqda. Ularning ishtiroki orqali o‘zbek yoshlari turkiy birdamlik g‘oyasining amaliy tashuvchisiga aylanmoqda. Kelgusida bu yo‘nalishda qo‘shma magistratura dasturlari, tadqiqot grantlari, virtual almashuv platformalari va fanlararo ilmiy loyihalarni rivojlantirish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar:

1. TURKSOY. (2023). Competition of Essays held under the motto “TURKSOY: The Golden Bridge of the Turkic World”. Retrieved from <https://www.turksoy.org/en-US/news/competition-of-essays-held-under-the-motto-turksoy-the-golden-bridge-of-the-turkic-world>Türksoy
2. TURKSOY. (2023). International Festival of Turkic Speaking Youth held in Uzbekistan. Retrieved from <https://www.turksoy.org/en-US/news/international-festival-of-turkic-speaking-young-people-held-in-uzbekistan>Türksoy+1 Davlat Portalı+1

3. TURKSOY. (2024). Forum on Reforms in the Fields of Culture and Art in New Uzbekistan. Retrieved from <https://www.turksoy.org/en-US/news/forum-on-reforms-in-the-fields-of-culture-and-art-in-new-uzbekistan-lqfkTürksoy>
4. Tashkent University of Information Technologies. (2023). The Third Turkey-Uzbekistan Education Forum has commenced. Retrieved from <https://tuit.uz/en/post/turkiya-ozbekiston-uchinchi-talim-forumi-oz-ishini-boshladiTATU>
5. Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA). (2022). TİKA Held Its First Versatile Turkish Course in Uzbekistan. Retrieved from <https://tika.gov.tr/en/detail-tika-held-its-first-versatile-turkish-course-in-uzbekistan/tika.gov.tr>
6. Daryo. (2023). Uzbek-Turkish educational forum in Samarkand, Uzbekistan culminates in 70 agreements. Retrieved from <https://daryo.uz/en/2023/11/14/uzbek-turkish-educational-forum-in-samarkand-uzbekistan-culminates-in-70-agreementsDaryo.uz>
7. UzDaily. (2025). Uzbek schoolchildren invited to participate in international selection for VI "Icebreaker of Knowledge" project. Retrieved from <https://www.uzdaily.uz/en/uzbek-schoolchildren-invited-to-participate-in-international-selection-for-vi-icebreaker-of-knowledge-project/UzDaily.uz>
8. UNICEF. (2020). Youth of Uzbekistan: Challenges and Prospects. Retrieved from <https://www.unicef.org/uzbekistan/media/3541/file/Youth%20of%20Uzbekistan-%20Challenges%20and%20Prospects.pdfUNICEF>
9. Turkic Council. (2018). Turkic Council Junior Diplomats 5th Joint Training Program participants visited TURKSOY and TİKA. Retrieved from <https://www.turkicstates.org/en/news/turkic-council-junior-diplomats-5th-joint-training-program-participants-visited-turksoy-and-tikaOrganizations of Turkic States>
10. TRT World. (2025). Türkiye, Uzbekistan launch International Turkic States University. Retrieved from <https://trt.global/world/article/88bd2d6ff58d>